

18.12.2020

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Kaupunkiympäristön toimialan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran ym. valtuustoaloitteesta, koskien vapaaehtoisen sähköisen pyörärekisterin perustamista pyörävarkauksien ennaltaehkäisemiseksi

HEL 2020-010634 T 00 00 03

Kaupunkiympäristön toimiala antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on määrätietoisesti tutkittuun tietoon perustuen ja kansainvälisesti parhaaksi todetuilla käytännöillä kehitetty pyöräliikennettä vuodesta 2012, jolloin kantakaupungin pyöräliikenteen tavoiteverkko hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa. Pyöräliikenteen kehittämisen nykytilannetta ja tavoitteiden tarkoituksenmukaisuutta tarkistettiin pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2020-2025:ssä, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 2.11.2020. Kehittämisohjelman päätavoite on, että Helsinki on kaiken ikäisille sopiva ympärivuotinen pyöräilykaupunki -pyöräliikenteen kulkutapaosuus on vähintään 20 % vuoteen 2035 mennessä. Päätavoitteelle on asetettu viisi alatavoitetta, joista neljäs käsittelee pyöräpysäköintiä - ja palveluita: ”Pyöräpysäköintipaikkojen ja -palveluiden määrä vastaa kysyntää ja ne ovat laadukkaita.” Tällä pyritään entistä enemmän kehittämään mm. julkisten alueiden pyöräpysäköintiä pyörävarkauksia ennaltaehkäisevällä tavalla. Keskeisiä keinoja ovat pyörien runkolukitusmahdollisuus ja alueiden tehostettu valvonta. Muitakin keinoja pyörävarkauksien ennalta ehkäisemiseksi on syytä pohtia.

Mahdollisen pyörärekisterin lisäksi pyörävarkauksien ennaltaehkäisemiseksi tulee panostaa pyöräliikenteen kehittämisohjelman mukaisesti pyöräpysäköintipaikkojen ja -palvelujen laatuun ja määrään, jotka pitävät sisällään mm. valvottuja pyöräpysäköintilaitoksia. On myös tärkeä tiedostaa, että pyörävarkaudet ovat valitettavan yleisiä myös maailman parhaissa pyöräilykaupungeissa, kuten Amsterdamissa ja Kööpenhaminassa. Tämä siitakin huolimatta, että kyseisissä kaupungeissa on rekisteri- ja muita palveluja käytössä. Pyörävarkauksien ennaltaehkäiseminen edellyttää näin ollen laajan keinovalikoiman hyödyntämistä.

Valtuustoaloite

”Vapaaehtoinen pyörärekisteri Helsinkiin pyörävarkauksien ennaltaehkäisemiseksi

18.12.2020

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Helsinki on investoinut viime vuosina merkittävästi pyöräverkon kehittämiseen. Pyörän käyttö liikkumismuotona ei ole kuitenkaan täysin tavoitteiden mukaan lisääntynyt. Tähän vaikuttaa monet syyt. Vuonna 2018 tehdyssä pyöräilybarometrissa ilmeni, että pelko pyörän varastamisesta ja ilkeilyistä oli Helsingissä yksi merkittävä peruste olla käyttämättä pyörää. Barometrissa toivottiin pyörien ja niiden pysäköintipaikkojen parempaa suojaamista ilkeilyiltä ja varkauksilta. Helsingin pyörien pysäköinnin vuosien 2014-2018 kehittämissuunnitelmassa todettiin myös, että pyörävarkaudet hidastavat pyöräilyn suosion lisääntymistä.

Alkuvuoden 2020 tilastot osoittavat, että poliisille ilmoitetut pyörävarkaudet ovat lisääntyneet merkittävästi Helsingissä. Ajanjaksolla 1.1.-12.7.2020 Helsingissä varastettiin 2082 polkupyörää. Määrä oli 267 suurempi kuin vastaavana ajanjaksona vuonna 2019. Koska poliisin resurssit ovat rajalliset, valvottujen pysäköintipaikkojen ja turvalukkojen rinnalle tarvitaan uusia keinoja pyörävarkauksien ennalta ehkäisemiseksi.

Useissa kaupungeissa maailmalla on saatu hyviä kokemuksia vapaaehtoisesta polkupyörärekisteristä. Rekisteri on käytössä esimerkiksi Kanadan Vancouverissa, josta voidaan ottaa mallia Helsinkiin. Pyörän omistaja syöttää rekisteriin pyörän runkonumeron ja muut tunnistetiedot. Pyörän voi varustaa esimerkiksi pyöräliikkeistä saatavalla rekisteröinnistä kertovalla tarralla. Jos pyörä anastetaan, omistaja ilmoittaa varkaudesta poliisin ohella rekisteriin.

Rekisteri ennaltaehkäisee varkauksia, koska se vaikeuttaa anastetun pyörän myyntiä. Jos pyörä löydetään, rekisteröinti helpottaa sen palauttamista oikealle omistajalle. Ehdotan valtuustoaloitteella, että Helsinkiin perustetaan vapaaehtoinen sähköinen pyörärekisteri ja tiedustellaan pääkaupunkiseudun kuntien kiinnostusta lähteä mukaan hankkeeseen."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristön toimialaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 21.12.2020 mennessä.

Lisätiedot

Oskari Kaupinmäki, liikennesuunnittelija, puhelin: 310 22589
oskari.kaupinmaki(a)hel.fi

Mikko Aho
kaupunkiympäristön toimiala-
johtaja

18.12.2020

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Liitteet

- 1 [Valtuustoaloite 23.09.2020 Jalovaara Ville Vapaaehtoinen pyörärekestäri Helsinkiin pyörävarkauksien ennaltaehkäisemiseksi](#)